

«Ο γλάρος» του Αντον Τσέχωφ από το ΘΟΚ

Απόδοση: Μάριος Πλωρίτης
Σκηνοθεσία: Βαλέρι Αχάτωφ
Σκηνικά: Άντης Παρτζίλης
Κοστούμια: Σταύρος Αντωνόπουλος
Μουσική: Οξάνα Γκουντκόβα
Φωτισμοί: Γιώργος Κουκουμάς
Παίζουν: Νίκος Χαραλάμπους, Νεοκλής Νεοκλέους, Αντρέι Κρουπά, Αντρέας Μουσουλιώτης, Αλκηστis Παυλίδου, Νικολέττα Χριστοφόρου, Ντίνος Λύρας, Βαρνάβας Κυριαζής, Στέλα Φυρογένη, Σταύρος Λούρας, Μιχάλης Μουστάκας, Αννίτα Σαντοριναίου, Σπύρος Ιωαννίδης, Χριστίνα Παυλίδου

Ο «Γλάρος» πετάει πάνω από τη ζωή μου εδώ και τρεις μήνες από τότε που ο Βαλέρι Αχάτωφ άρχισε δουλειά πάνω στο έργο του Τσέχωφ. Είχα τη χαρά να βλέπω πως ωσάν παίζοντας το μαγικό αυλό της τέχνης του ο σκηνοθέτης παρέσερνε τους ηθοποιούς του ΘΟΚ σε μια παρέκκλιση από τον «ίσιο», τον «κλασικό», το γνωστό, τέλος πάντων, δρόμο προς τον Τσέχωφ και η ερώτηση: «Μα πού μας παίρνει» αιωρείτο στην αίθουσα δοκιμών του Δημοτικού Θεάτρου. Η ολοκληρωμένη εικόνα της σκηνοθετικής αντίληψης αργούσε να φανερωθεί, αλλά από πρόβα σε πρόβα οι «οδηγούμενοι» ηθοποιοί άρχισαν να αντιλαμβάνονται ότι παρά την περιπλοκότητά της η πορεία τους είναι ανοδική. Ο Αχάτωφ συστήθηκε στους Κύπριους και θεατές πέρασε με τις λαμπρές «Μικρές τραγωδίες» του Προύσκιν. Μόνο η ανάμνησή τους με συγκινεί και ακούω και πάλι τη Στέλα Φυρογένη να τραγουδά τα υπέροχα τραγούδια του «Σάββα Σάββα, βλέπω το Βαρνάβα Κυριαζή, Σαλιέρι, να καίει την ψυ-

χή του στη φλόγα του κεριού, το κόκκινο φόρεμα της Χριστίνας Παυλίδου να χορεύει πάνω στο τραπέζι. Με διαπερνά ο μεταδοτικός πουσκινικός φόβος του θανάτου και με ζεσταίνει η θύμηση του μοσχοβίτικου θριάμβου (η παράσταση πήγε περιοδεία στη Ρωσία).

Τότε όμως ο Αχάτωφ στην πρώτη του συνάντηση με τον Πούσκιν δημιούργησε την παράσταση μπροστά στα έκπληκτά μας μάτια. Φέτος, η παραγωγή του «Γλαύρου» στο ΘΟΚ ήταν μια από τις πολλές του συναντήσεις με το συγγραφέα και με το έργο. Είχε προηγηθεί η σημειωτική αποκρυπτογράφηση του κειμένου, η ψυχολογική ενδοσκόπηση και η συναισθηματική ανάλυση των χαρακτήρων. Ο σκηνοθέτης γνώριζε πια από ποια συγκεκριμένα μέρη του έργου και κλάματος αποτελείται η τσεχωφική ατμόσφαιρά και με βάση αυτή τη γνώση επινόησε μια νέα φόρμα που πάντρευε την ακραία θεατρική συμβατικότητα με τη βαθιά ψυχολογική αλήθεια.

Μεταφέροντας, λοιπόν, αυτό το

εξαιρετικό σκηνοθετικό σχέδιο στη σκηνή του ΘΟΚ, ο Αχάτωφ συνειδητοποιούσε πόσο μακριά είναι η αφετηρία από το τέρμα. Οι ηθοποιοί του ΘΟΚ καλούνταν να γεμίσουν με τον εαυτό τους τα ωραία, αλλά προς το παρόν άδεια πιλάσια της σκηνοθετικής λύσης. Έπρεπε να οργανωθούν σ' ένα σύνολο, να ηχήσουν σα μια ορχήστρα και η παραφωνία του ενός θα κόστιζε σε όλους.

Τώρα πια όταν όλα αυτά συνέβησαν, πραγματοποιήθηκαν και χειροκροτήθηκαν, μια ματιά πίσω στην απότομη ανηφόρα της περιόδου των δοκιμών φέρνει ζάλη. Όμως, στην κορυφή του τελικού αποτελέσματος έφτασαν όλοι, αλλιώς, είπαμε, δεν θα 'φτανε κανείς.

Πιστεύω, πως ο σκηνογράφος Άντης Παρτζίλης έφτιαξε ένα από τα πιο λογικά και δικαιολογημένα σκηνικά απ' όσα έχει κάνει, όπου η λυρικήτητα συναντάται με το αστείο.

Ο Σταύρος Αντωνόπουλος δύσκολα υποτάσσει τη στιλιστική του σε όποια καθοδήγηση εκτός απ' εκείνη που ο ίδιος

αντλεί από το κείμενο, γι' αυτό δεν έμπαζε την κωμική νότα σε βαθμό που αυτή ακούεται στα άλλα επίπεδα της παράστασης, δημιουργήσε όμως ενδυματολογική ποίηση στα κοστούμια της Αρκάντινα, της Μάσας, της Νίνας.

Αισθάνομαι ότι αδυνατώ να αναφερθώ αναλυτικά στις υποκριτικές εργασίες αυτής της παράστασης μιας και από την πολλή τριβή με την παραγωγή έχασα την αίσθηση της αποστασιοποίησης αλλά και το δικαίωμα της κρίσης. Είδα όμως πως μέσα από τα βάσανα του ψυχολογικού παιξίματος, από την τόσο δύσκολη συγχώνευση του τραγικού με το κωμικό, από τη σχεδόν άπιαστη ένωση του γκροτέσκου με το δραματικό στοιχείο βγήκαν για τον καθένα από τους ηθοποιούς της παράστασης ρόλοι με Ρ κεφαλαίο.

Μη χάσετε αυτή την παράσταση. Όπως και κάθε άλλη, όσο καλή και να' ναι, θα ζει μόνο δυο μήνες. Και μετά - η ανάμνηση.